

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Logistiikka/ logistiikan johtaminen ja tiedonhallinta

Jiri Soinisalo

UUDEN TYÖNTEKIJÄN OHJEISTAMINEN KULJETUSYRITYKSESSÄ

Opinnäytetyö 2011

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Logistiikka/ logistiikan johtaminen ja tiedonhallinta

SOINISALO, JIRI	Uuden työntekijän ohjeistaminen kuljetusyrityksessä
Opinnäytetyö	30 sivua + 7 liitesivua
Työn ohjaaja	lehtori Olli Huuskonen
Toimeksiantaja	Hakonen Yhtiöt Oy
Huhtikuu 2011	
Avainsanat	ohjeistaminen, kuorman sidonta, rahtiperusteiden määrittäminen, työsuhdeasiat

Työelämän kehittyminen ja lainsäädäntöjen kiristyminen vaatii ammattitaidon jatkuvaa kehittämistä. Ammattitaidon tulee saavuttaa siedettävä taso heti työtehtävien alussa, jotta yritykselle ei synny turhia kustannuksia tai huonoa mainetta. Uuden työntekijän kouluttaminen vaatii resursseja, joita ei pidä laiminlyödä. Työssä menestymisen takamiseksi uudelle työntekijälle tulee opettaa työtehtävät ja lainsäädäntö perusteellisesti. Työtehtävät koetaan mielekkäiksi, kun tiedetään tarkkaan, miten työ tehdään, missä työ tehdään ja mihin tehtävä työ vaikuttaa. Hyvin tehdyn perehdytyksen ansiosta työntekijän työtehtävät rutinoituvat ja toiminta tehostuu.

Opinnäytetyö käsittelee uusien kuorma-autonkuljettajien perehdyttämistä kuljetusyrityksessä. Työn aihepiireinä ovat ajoneuvon lastaus, rahditusperusteiden määrittäminen, työaikalainsäädäntö, tavaravastuut, dokumentointi, työturvallisuus, ympäristön suojele sekä työympäristö. Työn tarkoituksena on antaa riittävät toimintaedellytykset uudelle kuljettajalle. Perehdytykseen kuuluvat aihepiirit on koottu yhdeksi selkeäksi perehdytysaineistoksi. Työhön vaikuttavaa lainsäädäntöä ja vastuuta on lähestytty eri näkökulmista kokonaisuuden hahmottamiseksi. Työssä kuvataan kuljetustoimintoihin liittyviä asiapapereita ja niiden oikeaoppista täyttämistä. Kuljettajan tulee ymmärtää lähettäjän ja vastaanottajan toimintoja tehokkaan ja asiakaslähtöisen logistiikkapalvelun toteuttamiseksi. Työ sisältää myös case esittelyn VR Transpoint Pasilan työtehtävistä.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Logistics

SOINISALO, JIRI

Introductions for a new employee in a road haulage company

Bachelor's Thesis

30 pages + 7 pages of appendices

Supervisor

Lecturer Olli Huuskonen

Commissioned by

Hakonen Yhtiöt Oy

April 2011

Keywords

introduction, load fastening, laws and responsibilities

Progression of the economy and ever tightening laws demand constant progress to the companies. New employee should reach bearable workmanship level right at the starting phase of the career, so that the company does not get unnecessary expenses or bad reputation. New worker's training needs resources which should not be neglected. To succeed in the work the new employee should be taught thoroughly. The labor is considered sensible when the employee has the knowledge of how the work is done, where the work is done and what is the work effecting on. Thoroughly made introduction eases the employee's labor and the work gets routine and more effective.

The purpose of this thesis is to give a new employee the operation presuppositions required. Introduction topics are gathered as one explicit entity. Laws and responsibilities concerning the labor are represented in different views to perceive the entity. In the bachelor's thesis are represented transportation documents and orthodox way to fill them. The trucker needs to understand sender's and receiver's functions for the sake of effective and customer-oriented logistics service. The bachelor's thesis also includes a case presentation of VR Transpoint Pasila work assignment.

ALKUSANAT

Tämä opinnäytetyö on tehty logistiikka- ja kuljetuspalveluja tarjoavalle Hakonen Yhtiöt Oy:lle. Olen työskennellyt Hakosella usean vuoden ajan. Työn aihe syntyi yrityksen tarpeesta saada perehdyttämisaineisto uuden työntekijän koulutusta varten. Työnantajan puolelta opinnäytetyön asiasisältöä kävin läpi valvojana toimineen Otto Puttosen kanssa. Puttonen siirtyi muihin työtehtäviin opinnäytetyöni työstämisen loppuvaiheessa. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun puolesta ohjaajana toimi lehtori Olli Huuskonen.

Haluan kiittää työni valvojaa, ohjaajaa sekä koko Hakosen henkilökuntaa.

Kotkassa 5.4.2011

Jiri Soinisalo

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

ALKUSANAT

1	JOHDANTO	8
2	TOIMEKSIANTAJA	8
3	KULJETTAJAN TEHTÄVÄT	9
4	AJONEUVO	9
5	AJONEUVON LASTAUS JA KUORMAN VARMISTAMINEN	10
6	RAHDITUSPERUSTEEN MÄÄRITYS	11
	6.1 Tilavuuspaino	11
	6.2 Lavapaino	11
	6.3 Lavametripaino	11
	6.4 Pitkät esineet ja esineniput	12
	6.5 Ohjeita eräiden kuljetusesineiden vähimmäisrahdituspainoista	12
7	VAARALLISTEN AINEIDEN KULJETUKSET	12
	7.1 Lähettäjän vastuut	13
	7.2 Vastaanottajan vastuut	14
	7.3 Kirjalliset turvallisuusohjeet	14
8	AJO- JA LEPOAIKA-ASETUS	14
	8.1 Ajoaika	14
	8.2 Tauot	15
9	TYÖTURVALLISUUS	15
	9.1 Oikea nostotekniikka	16
	9.2 Ajotapa	16
10	VASTUUT TAVARASTA	16
	10.1 Lähettäjä	17
	10.1.1 Lastaus ja ahtaus	17
	10.1.2 Lähettäjän vahingonkorvausvastuu	17
	10.2 Rahdinkuljettaja	18
	10.2.1 Tavarantoimittajan luovuttaminen	18
	10.2.2 Kuljetussuorituksen rakenne ja siihen liittyvä vastuu	18

10.2.3	Vastuu esinevahingosta	18
10.2.4	Rahdinkuljettajan isännänvastuu	19
10.2.5	Rahdinkuljettajan vastuu kuljetuksesta, jota hän ei itse suorita	19
10.3	Vastaanottaja	19
10.3.1	Esinevahingot	19
10.3.2	Vastuu aika	20
10.3.3	Vastuuperuste	20
10.3.4	Korvauksen laskeminen ja summamääräiset vastuurajoitukset	20
10.4	Rahtikirja, vakuutus sekä asiakirjat	21
10.4.1	Tavaran vastaanotto	21
10.4.2	Vastuu tiedosta	21
10.5	Rahtikirja, vakuutus sekä asiakirjat	21
10.6	Riskinjako ja Muistutus	22
11	VAHINKOILMOITUKSET	23
12	TYÖSUHDEASIAIT	23
12.1	Säännöllinen työaika	24
12.2	Ilta-, yö- sekä ylityölisät	24
12.3	Sairausajan palkka	24
12.4	Irtisanomisajat	25
13	ASIAKASTYYTYVÄISYYS	25
14	YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS	25
15	INFORMOINTI	26
16	VR TRANSPORT CASE	26
16.1	Ajotoimisto	26
16.2	Kalusto	26
16.3	Terminaali ja lastaus	27
16.4	Oma terminaaliruutu	27
16.5	Jakelutehtävät	27
16.6	Noutotehtävät	28
16.7	Rahtikirja	28
16.8	Vientilähettykset	29
16.9	Ajoilmoitus	29
17	YHTEENVETO	30

LÄHTEET

LIITTEET

Liite 1. VR Transpointilla käytettävä (punaraita) poikkeava lähetyksilmoitus

Liite 2. VR Transpoint-rahtikirja

Liite 3. Pohjakuva VR Transpointin Pasilan terminaalista

Liite 4. VAK-vapaarajataulukko

Liite 5. Hakosen ajoneuvolista

Liite 6. Hakosen ajoneuvot VR Transpointilla

1 JOHDANTO

Hektinen yritysmaailma luo usein kiirettä, ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen jää vähäiseksi. Perehdyttäminen tulee tehdä huolellisesti, jotta työntekijä kiinnostuu työstään ja tekee sen hyvin. Kuorma-autonkuljettajan työhön liittyy monia muuttuvia tekijöitä, kuten liikenne, erilaiset asiakkaat, erityyppiset kuljetettavat tavarat ja niin edelleen. Jokainen työpäivä on erilainen ja vaihteluihin on mukauduttava. Kuljettajan on ymmärrettävä, että työtehtävät ovat suurelta osin asiakaspalvelua, johon on panostettava.

Työntekijän on hyvä hahmottaa tavarankuljetuksen kokonaisuus. Toimintaympäristöön kuuluu kuljettajan lisäksi ajojärjestelijä sekä lähettäjä ja vastaanottaja. Kaikkien osapuolten välinen informaationkulku on erittäin tärkeää, jotta tieto kuljetusjärjestelyistä sekä tarpeellisista muutoksista välittyy oikeaan aikaan oikeille tahoille. Myös lähettäjän ja vastaanottajan toimintatavat tulee tuntea, jotta toiminta myös poikkeavissa tilanteissa on jouhevaa. Kuljettajan on ymmärrettävä oma vastuunsa kuljetusprosessissa. Vahinkoja tulee pyrkiä välttämään, mutta vääjäämättä niitä toisinaan sattuu. Vahinkotilanteessa tulee määrittää vahingon tapahtumishetki ja laajuus sekä mahdolliset korjaavat teot.

Opinnäytetyö käsittelee uuden kuljettajan perehdyttämistä kuljetusyrityksessä. Työhön on kerätty kuljettajalle tärkeää tietoa turvallisen ja lain mukaan oikein suoritetun kuljetuksen toteuttamiseksi. Työ sisältää myös case-tyyppisen esittelyn VR Transpoint Pasilan työtehtävistä.

2 TOIMEKSIANTAJA

Toimeksiantajana opinnäytetyössä toimii Hakonen Yhtiöt Oy. Hakonen Yhtiöt Oy on pääasiassa pääkaupunkiseudulla toimiva kuljetusyritys. Hakonen Yhtiöt Oy on perustettu vuonna 1918. Toimintasektorina yrityksellä ovat täsmäkuljetukset sekä yritysmuutot. Yritys työllistää noin 150 työntekijää. Hakosen asiakkuuksiin kuuluvat muun muassa: Indoor Group Oy, johon kuuluvat Asko sekä Sotka, pääkaupunkiseudun Stockmann, Hedelmä- ja vihannestukku Veikko Laine Oy ja ABB. Hakonen toimii myös VR Transpointin alihankkijana noin 20 auton vahvuudella. Yrityksen vuotuinen liikevaihto on noin 8 miljoonaa euroa. Hakosen ajoneuvokalustossa on yli 50 kuorma- ja pakettiautoa. (9)

Olen työskennellyt Hakosella usean vuoden ajan, pääosin VR Transpointin työtehtävien parissa. Opinnäytetyössä pääsen hyödyntämään työssä hankittua osaamista. Opinnäytetyössäni

käytän VR Transpointilla käytettävää materiaalia.

3 KULJETTAJAN TEHTÄVÄT

Työntekijän työaika alkaa työntekijän saavuttua työpaikalle ja kun hän on työnantajan käytettävissä. Työvuoro katsotaan alkaneeksi, kun kuljettaja aloittaa ajon, silloinkin kun ajoneuvo noudetaan tai jätetään muualle kuin missä itse ajotehtävät tapahtuvat.

Työvuoron alkaessa kuljettaja suorittaa ajoneuvon ajonlähtötarkastuksen. Tarkastettavia asioita ovat moottoriöljyn taso, jäähdytysneste sekä silmämääräinen renkaiden kunnan tarkastus, kontinkiinnitykset ja liikennekunnan varmistaminen. Lain vaatimien ajoneuvokohtaisten dokumenttien löytyminen on hyvä varmistaa ennen liikkeelle lähtöä, jotta ne voidaan tarpeen vaatiessa esittää.

Lain mukaan kuljettaja on vastuussa muun muassa kuorman sidonnasta, ylinopeussakoista, turvavyön käytöstä, matkapuhelimen käytöstä ajon aikana sekä päihtyneenä työskentelystä.

Työvuoron alkaessa kuljettaja noutaa itselleen päivälle suunnitellut keikat. Keikoilla tarkoitetaan rahtikirjojen osoittamia lähetyksiä, jotka järjestetään sopivaan ajojärjestykseen. Kuljettaja lastaa ajoneuvon FILO-periaatetta (ensimmäisenä sisään, viimeisenä ulos) käyttäen.

Tavaran toimituksen yhteydessä kuljettaja ottaa kuittauksen rahtikirjaan vasta, kun vastaanottaja on tarkastanut tavaran fyysisen kunnan. Kuljettajan työtehtäviin kuuluvat kuorman jakelu sekä noutotilausten noutaminen. Noudettavat tuotteet noudetaan valmiiksi annetuista osoitteista. Oman alueen työtehtävien päätyttyä kuljettaja siirtyy purkamaan noutokuormaansa terminaaliin. Tuotteet puretaan terminaalissa niille osoitetuille paikoille.

4 AJONEUVO

Ajoneuvoa palautettaessa työvuoron päätteeksi se tulee jättää asianmukaisessa kunnossa: polttoainetta tulee olla yli neljännestankillinen, kaikki tarvikkeet ovat omilla paikoillaan sekä haarrukkavaunut ja nokkakärryt ovat kiinnitettyinä kuormatilassa. Ajoneuvo tulee pitää siistinä viihtyvyyden sekä turvallisuuden takia. Ohjeistus käsittää ajoneuvon hytin, kuormatilan sekä auton ulkoisen pinnan.

Ylimääräiset sähköt tulee sammuttaa ajoneuvosta seisontaan jätettäessä, kuten kuormatilanvalo sekä perälaudan voima.

5 AJONEUVON LASTAUS

Ajoneuvoa lastattaessa tärkeintä on saada lastatuksi kuormaan mahdollisimman paljon tavaraa. Kappaletavaran jaossa tuotteet voivat olla erimittaisia ja -muotoisia, tällöin kuorman suunnittelu tulee tehdä huolellisesti.

Kuormaa lastattaessa työntekijän tulee ottaa huomioon, että tavarat ovat helposti saatavilla ja etteivät tavarat vaurioidu kuljetuksen aikana. Kuorman tulee olla mahdollisimman matala kokonaisuus sekä painonjakauman tasainen, jotta paino jakautuu akseleille tasaisesti. Tasainen raskaiden tavaroiden sijoittelu on tärkeää, jotta ajoneuvo ei kallistu. Painopiste tulee pyrkiä pitämään mahdollisimman alhaalla.

Ensisijaisesti kuorman tulee olla tuettuna kuormatilan etupäätyä ja laitoja vasten. Pitkät tavarat on järkevintä sijoittaa kuormatilan ovien puolelle, josta ne on helpointa lastata ja purkaa. Pitkät tavarat, kuten kevyet muoviputket, voidaan tarvittaessa sijoittaa muiden lavojen päälle, kuitenkin siten etteivät ne eivätkä vahingoita alla olevia tuotteita.

Usean kollin lähetyksessä voidaan kollit lastata päällekkäin, kuitenkin enintään 2,4 metrin korkeudelle. Päällekkäin lastattaessa tulee varmistua, ettei kolleissa ole päälle lastauskieltoa, jotta tuotteet eivät vaurioidu päällelastauksesta.

KUORMAN VARMISTAMINEN

Kuorma tulee varmistaa sidonnalla. Kuorman sidonnan tulee kestää vähintään siihen kohdistuvat voimat, siis eteenpäin koko kuorman voima, sivuille ja taakse puolet kuorman voimasta. Sitomaton kuorma on erittäin vaarallinen ja lainvastainen. Kuorman liikkuminen vaarantaa ajoneuvon käsittelyä, kuljetettavia tavaroita sekä saattaa vahingoittaa kuljettajaa. Kuormansidonnassa ilmenevät epäselvyydet on syytä tarkistaa kuormansidontaoppaasta. Kuormansidontaopas on saatavilla LOGY:n Internet-sivuilta (Suomen logistiikkayhdistys).

(5;11.)

6 RAHDITUSPERUSTEEN MÄÄRITYS

Lähetyksille, jotka tilavuutensa tai muuten kuormattavuutensa perusteella eivät täytä todellisella painollaan kuljetusyksikön kantavuutta, määritellään laskennallinen rahdituspaino (2).

6.1 Tilavuuspaino

Tilavuuspaino = 333 kg/m^3 , mittaus kollin äärimitoista (tilavuus lasketaan pituus x leveys x korkeus).

Tilavuuspainoa käytetään rahdituspainona lähetyksissä, mikäli todellinen paino on pienempi kuin 333 kg/m^3 , jolloin alle tai päälle voidaan kuormata muuta tavaraa. Mikäli lähetys ei ole päällelastattavissa, saadaan kokonaistilavuus kertomalla pituus x leveys x 2,3 m.

Lähetysten tilavuuspaino saadaan kertomalla kokonaistilavuus kuutiopainolla 333 kg. Lähetysten mitat on merkittävä rahtikirjaan. (2)

6.2 Lavapaino

Lavapainoa käytetään rahdituspainona lähetyksissä, kun lavan korkeus on yli 1,2 m. Jos lähetys on koottu FIN- tai muulle vastaavankokoiselle kuormalavalle, tällöin on syytä merkata 925 kg/lava, joka vastaa 0,5 lvm (lavametri). Kun lähetys on koottu EUR- tai vastaavankokoiselle kuormalavalle, on lähetysten koko tällöin 740 kg/lava eli 0,4 lvm. Myymälälavan tai vastaavankokoisen kuormalavan lähetysten koko on 370 kg/lava eli 0,2 lvm. (2)

6.3 Lavametripaino

Lavametri on yhtä kuin 1850 kg. Lavametriä käytetään rahdituspainon perusteena lähetyksissä, mikäli lähetys varaa kuormatilaa koko leveydeltään sidottuna ja tuettuna. Lavametriä käytetään tilanteissa, joissa lähetysten alle, päälle tai sivuille ei voida kuormata muuta tavaraa. Rahdituspaino saadaan kertomalla lähetykseen käytetty lavametrimäärä lavametripainolla 1850 kg. (2)

6.4 Pitkät esineet ja esineniput

Lähetysten pituus on merkittävä rahtikirjaan

- Esinepituus 2,4 - 3,9 m 2 x oma paino; kuitenkin vähintään 150 kg
- Esinepituus 4,0 - 5,9 m 3 x oma paino; kuitenkin vähintään 250 kg
- Esinepituus 6,0 - 9,9 m 5 x oma paino; kuitenkin vähintään 500 kg
- Esinepituus 10,0 m 6 x oma paino; kuitenkin vähintään 1000 kg

Pituuskertoimella kerrottu rahdituspaino on enimmillään lähetykseen käytettyjen lavapaikkojen lukumäärä kerrottuna lavapaikkapainolla. Esimerkiksi 3000 kg/6 m tavaraa, joka varaa ajoneuvon kuormatilasta kuuden FIN-lavapaikan verran tilaa. Rahditusperuste lasketaan tällöin käytettyjen lavapaikkojen määrästä. $6 \times 925 \text{ kg} = 5550 \text{ kg}$, jota käytetään rahdituspainona. (2)

6.5 Ohjeita eräiden kuljetusesineiden minimirahdituspainoista

Esimerkkejä yleisten kuljetettavien esineiden minimirahdituspainoista:

- Häkkilava 925 kg = 0,5 lvm
- Polkupyörä yksittäin kuljettaessa 90 kg
- Mopedi/skootteri yksittäin kuljettaessa 500 kg
- Moottorikelkka/mönkijä yksittäin kuljettaessa 1850 kg = 1 lvm
- Moottoripyörä yksittäin kuljettaessa 925 kg = 0,5 lvm

Tyhjät kuormalavat ja muut uudelleen käytettävät pakkaukset:

- FIN- kuormalava ja muu 1,0 m x 1,2 m lava 60 kg
- EUR- kuormalava ja muu 0,8 m x 1,2 m lava 50 kg
- Myymälälava ja muu 0,6 m x 0,8 m lava 20 kg
- Muut pakkaukset lasketaan niiden kuormatilasta vaatiman tilan mukaisesti. (2)

7 VAARALLISTEN AINEIDEN KULJETUS

YK:n toimesta on tehty ADR-sopimus Euroopassa tehtävien vaarallisten aineiden maantiekuljetuksista. Sopimus on valtakuntia kattava, yhteisesti hyväksytty sopimus, jossa määritel-

lään, millä ehdoilla ja määräyksillä vaarallisia aineita saa kuljettaa sopimuksen vahvistaneiden maiden välillä. Sopimuksen tarkoituksena on kuljetusturvallisuuden lisääminen sekä eri osapuolten velvollisuuksien ja vastuiden määrittäminen. Määräykset koskevat muun muassa kuljetettavia tuotteita, asiapapereita, kuljetusvälineitä ja kuljettajia. (3)

Suomessa VAK-lainsäädäntö määräyksineen perustuu pääosin kansainväliseen tiekuljetus-sopimukseen (ADR). Liikenne- ja viestintäministeriölle (LVM) kuuluu tämän lain ja sen säännösten valvonnan ylin johto ja ohjaus. Lakia sovelletaan vaarallisten aineiden kuljetukseen teillä, rautateilla, lento- ja laivaliikenteessä. (3)

7.1 Lähettäjän vastuut

Lähettäjä vastaa siitä, että kuljetettavaksi jätetty vaarallinen aine on luokiteltu, pakattu ja pakkaus merkitty sekä jätetty kuljetettavaksi tämän VAK-lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti. Vaarallisten aineiden lähettäjä saa jättää kuljetettavaksi vain säännösten mukaisia lähetyksiä. (3)

Lähettäjän on erityisesti:

- varmistettava, että vaaralliset aineet on luokiteltu säännösten mukaisesti ja, että niitä saa kuljettaa tiellä
- annettava kuljetuksen suorittajalle kuljetuksen suorittamista varten tarvittavat tiedot, vaadittu rahtikirja tai vastaava lähetyskirja sekä muut asiakirjat, kuten luvat, hyväksynät, ilmoitukset ja todistukset
- käytettävä vain pakkauksia ja säiliöitä, jotka on hyväksytty, jotka ovat soveltuvia kyseiseen vaarallisen aineen kuljetukseen ja jotka on merkitty säännösten mukaisesti
- täytettävä lähetystapaa ja lähetysrajoituksia koskevat vaatimukset
- varmistettava, että tyhjät ja puhdistamattomat säiliöt, joita ei ole tyhjennetty kaasuihin, sekä tyhjät ja puhdistamattomat irtotavarakuljetuksiin käytetyt ajoneuvot ja suur- ja pienkontit, on merkitty oikein. Samoin on varmistettava, että niissä on oikeat lipukkeet sekä, että tyhjät ja puhdistamattomat säiliöt on suljettu ja ne ovat yhtä tiiviitä kuin täytettyinä. (3)

7.2 Vastaanottajan vastuut

Vastaanottaja ei saa kieltäytyä ottamasta lähetystä vastaan muutoin kuin pakottavista syistä. Vastaanottajan on lisäksi varmistettava kuorman purkamisen jälkeen, että säännöksissä olevat häntä koskevat vaatimukset on täytetty. (3)

Vastaanottajan on erityisesti:

- huolehdittava säännöksissä edellytetyissä tapauksissa ajoneuvojen ja konttien puhdistuksesta ja kuljetetun aineen vaaratekijöiden poistamisesta
- varmistettava, että täysin tyhjennetyissä ja puhdistetuissa konteissa sekä konteissa, joista kuljetetun aineen vaaratekijät on poistettu sekä, että muissa kuin säiliöajoneuvon säiliöissä ei ole enää näkyvillä suurlipukkeita tai oranssikilpiä. (3)

7.3 Kirjalliset turvallisuusohjeet

Lainsäädännön mukaan kuljetuksen aikaisen onnettomuuden tai hätätilanteen varalta on ajoneuvon ohjaamossa oltava helposti saatavissa kirjalliset turvallisuusohjeet. Kuljetuksen suorittajan on annettava nämä ohjeet ajoneuvon miehistölle ennen kuljetuksen alkua, ja ne on toimitettava sellaisilla kielillä, joita jokainen miehistön jäsen pystyy lukemaan ja ymmärtämään. Kuljetuksen suorittajan on huolehdittava siitä, että miehistön jäsenet ymmärtävät nämä ohjeet ja osaavat toimia niiden mukaisesti. Ajoneuvon miehistön jäsenten on ennen kuljetuksen alkua otettava selvää kuormatuista vaarallisista aineista ja tutustuttava kirjallisten turvallisuusohjeiden toimintaohjeisiin onnettomuuden tai hätätilanteen varalta. (3)

8 AJO- JA LEPOAIKA-ASETUS

8.1 Ajoaika

Autonkuljettajien ajo- ja lepoaikoja koskevat määräykset ovat yhdenmukaisia koko Euroopan unionissa ja Euroopan talousalueella. Ajo- ja lepoaikasäännökset koskevat eräin poikkeuksin kuorma- ja linja-auton kuljettajia. Vuorokautinen ajoaika saa olla enintään 9 tuntia. Sitä voidaan viikon aikana kahdesti pidentää enintään 10 tuntiin. (5)

Vuorokautinen ajoaika on kahden vuorokautisen lepoajan tai vuorokautisen ja viikoittaisen lepoajan välinen ajoaika. Kuljettajan ajoaikaa on kaikki se aika, jonka ajoneuvo liikkuu liikenteessä. Ajoaikaa eivät ole esimerkiksi tauot tai odotusajat, kuorman purkaus tai lastaus, korjaus- ja huoltoajat, tapahtuivatpa ne tiellä tai muualla. Viikoittainen ajoaika saa olla enintään 56 tuntia. (5)

8.2 Tauot

Tavaraliikenteessä toimivien yli 3,5 tonnia painavien ajoneuvojen tauoista määrätään lainsäädännössä (ml. mahdollinen perävaunu tai puoliperävaunu):

Neljän ja puolen tunnin ajoajan jälkeen kuljettajan on pidettävä vähintään 45 minuutin yhtäjaksoinen tauko, jollei hän pidä lepoaikaa. Jokaiseen 5 tunnin 15 minuutin pituiseen ajanjaksoon on sisällyttävä vähintään 45 minuutin tauko, jos arvioitua ajoaikaa on jäljellä 4 tuntia 30 minuuttia. (6)

Esimerkki

Ajoa 4 t 30 min	Tauko 45 min	Ajoa 4 t 30 min
-----------------	--------------	-----------------

Tämä 45 minuutin tauko voidaan pitää kahdessa osassa, jolloin ensimmäisen tauko-osan on oltava vähintään 15 minuuttia ja jälkimmäisen osan 30 minuuttia.

Esimerkki

Ajoa 1 t	Tauko 15 min	Ajoa 3 t 30 min	Tauko 30 min	Ajoa
----------	--------------	-----------------	--------------	------

9 TYÖTURVALLISUUS

Työturvallisuuteen liittyen on tärkeää tietää ja tunnistaa oman työtehtävän vaarat. Vaaratilanteiden tiedostaminen lisää varovaisuutta, jolloin vaaroja voidaan ennaltaehkäistä. Kuljettajien tulee työssään huomioida myös muut lähistöllä työskentelevät. Työssä tulee käyttää asianmukaisia työsuojeluvälineitä, kuten heijastavia työvaatteita ja turvakengkiä. Työvaatteet tekevät työntekijästä helposti tunnistettavan, jotta asiakkaat ja kollegat havaitsevat työntekijän liikkumisen. Työvaatetusten heijastimet sekä yleinen kirkasnäkyvyys edesauttavat työntekijän erottumisen muusta maastosta. Työkoneiden seassa liikkuminen tulee suorittaa äärimmäistä

varovaisuutta sekä selkeitä reittivalintoja käyttäen.

9.1 Nostotekniikka

Eurooppalainen koneturvallisuusstandardi (SFS-EN 1005-2) on tarkoitettu ohjeistukseksi koneen suunnittelijoille ja rakentajille. Standardi määrittelee nostorajoja, jotka perustuvat Yhdysvaltain työsuojelualan tutkimuslaitoksen (NIOSH) nostoselvityksiin, suosituksiin ja laskentakaavan. Standardin lähtökohta on, että yksittäisen noston maksimitaakka on 25 kg. STM:n ohjeiden mukaan standardi ei kuitenkaan sovellu yleiseen taakkojen käsittelyyn ja Euroopan unionin alueella ei ole voimassa olevia yksinkertaisia ja yksiselitteisiä nostorajoja. (8) Asiantuntijoiden mukaan seuraavat seikat ovat keskeisiä arvioitaessa nostotyön terveystarve. Taakkojen painoa tulee rajoittaa, jos työ on käsin tehtävää tai työhön on järjestettävä apuvälineitä. Työskentelyasennon tulee olla ergonominen. Nostot tulee tehdä selkä suorana jaloista koukistaen. Taakka on pidettävä mahdollisimman lähellä vartaloa. Nostoasennossa on pyrittävä välttämään selän kiertoa ja kumaraa asentoa. Nostamista ja siirtämistä alle työntekijän polvitason tai hartiatason yläpuolelle tulee välttää. Taakasta on saatava hyvä ote sekä nostoalustan tulee olla tasainen, vakaa ja esteetön.

Nostotyön kokonaiskesto, toistuvuus ja työntekijän mahdollisuus pitää taukoa halutessaan on huomioitava. Kannettavien taakkojen siirtomatka tulee olla mahdollisimman lyhyt, mielellään alle yhden metrin. Jatkuvaa nostotyötä tekeväälle työntekijälle on annettava riittävät tiedot turvallisuudesta nostamisesta. (8)

9.2 Ajotapa

Kuljettajan omaan työturvallisuuteen vaikuttaa hänen ajotapansa liikenteessä. Turvallisuutta luo turvavälit, oikea ajonopeus tilanteeseen ja ajokeliin nähden sekä ennakoiva ajotapa. Liikenteessä tulee huomioida muut autoilijat ja kevytliikenne.

10 VASTUUT TAVARASTA

Vuonna 1979 säädettiin tiekuljetussopimuslaki (TKSL) ja siihen sisällytettiin CMR-yleissopimuksen periaatteet. Kansainvälisissä maantiekuljetuksissa käytetään CMR -yleissopimusta, jonka mukaan vakuutusenantaja sitoutuu korvaamaan rahdinkuljettajalle sen, mitä tämä CMR:n mukaan on velvollinen maksamaan vahinkoa kärsineelle. (7)

10.1 Lähettäjä

Asiakkaan tulee luovuttaa tavara rahdinkuljettajalle sekä toimittaa tarpeelliset asiakirjat kuljettamisen suorittamista varten. Tavaraa luovutettaessa, sen pitää olla pakattu sillä tavoin, ettei se vahingoitu tai aiheuta vahinkoa muulle omaisuudelle tai henkilöille.

Lähettäjän huonosti pakkaaman tavaran aiheuttama vahinko on summamääräisesti rajoittamaton. Rahdinkuljettajan tulee suorittaa tavaralle silmämääräinen tarkastus. Jos hän laiminlyö tarkastuksen, voi lähettäjä vapautua vahingon vastuusta.

Lähettäjä vastaa vahingoista, joita ns. vaarallinen tavara on aiheuttanut henkilöille, muulle tavaralle, kuljetusvälineelle tai ympäristölle. Myös näissä tapauksissa vastuu on objektiivista ja rajoittamatonta. Vastuuta ei kuitenkaan synny, jos rahdinkuljettaja on tietoinen tavaran vaarallisuudesta. Lähettäjä on vastuussa siitä, että ne tiedot, jotka hän antaa tavarasta, ovat oikeita. (7)

Kuljetettavaksi jätettävän tavaran tulee olla luovutusvalmiina, valmiiksi pakattuna ja rahtikirjan valmiiksi täytettynä. Tämän jälkeen rahdinkuljettajan tulee ottaa tavara vastaan sovituna aikana ja sovitussa paikassa. (7)

10.1.1 Lastaus ja ahtaus

TKSL ei määrittele sitä, kenen tulee hoitaa tavaran lastaus. Osapuolet voivat siten sopia asiasta. Silloin, kun muuta ei ole sovittu, rahdinkuljettajan tulee hoitaa lastaus. Tavallisesti tavaran ahtaus kuljetusvälineessä kuuluu rahdinkuljettajalle. Lähettäjän ahtaessa tavaran, rahdinkuljettajan tulee suorittaa tarkastus ja tuoda esiin mahdolliset puutteet. (7)

10.1.2 Lähettäjän vahingonkorvausvastuu

TKSL:n 11.§:n mukaan lähettäjä vastaa kustannuksista ja vahingoista, jotka aiheutuvat rahdinkuljettajalle lähettäjän rahtikirjaan merkitsemän tai siihen merkittäväksi antaman tiedon tai ohjeen virheellisyydestä tai puutteellisuudesta. Vastuu on rajoittamaton. Jos rahdinkuljettaja lähettäjän virheellisten tietojen vuoksi joutuu maksamaan korvausta vastaanottajalle, hän voi puolestaan kääntyä lähettäjän puoleen ja vaatia takautumista. (7)

10.2 Rahdinkuljettaja

Rahdinkuljettajan tulee valita tarkoituksenmukainen ajoneuvo kuljetusta varten ja huolehtia siitä, että ajoneuvo on kuljetuksen edellyttämässä kunnossa. Tällöin tulee esimerkiksi tarkistaa, että ajoneuvon lämpö- tai kylmälaitteet toimivat. Rahdinkuljettajan vastuuvakuutusehdoissa vakuutuksenantaja on voinut rajata vastuunsa vahingosta, joka on aiheutunut tavaralle liian alhaisesta tai korkeasta lämpötilasta. Poikkeuksen muodostavat tavallisesti tilanteet, jotka johtuvat kuormatilan lämmönsäätölaitteen rikkoontumisesta ennalta-arvaamattomasti. (7)

10.2.1 Tavarantoimitus

Rahdinkuljettajan tulee luovuttaa tavara määräpaikkakunnalla rahtikirjassa mainitulle vastaanottajalle tai sille, joka on ilmoitettu vastaanottajaksi kuljetuksen aikana annetulla ohjeella. Kappaletavaran purkaminen kuuluu rahdinkuljettajan tehtäviin. Painavan tavarantoimituksen purkaa toisinaan vastaanottaja. Myös puretun tavarantoimituksen osalta on meneteltävä huolellisesti. Sitä ei saa esimerkiksi jättää paikkaan jossa se on alttiina anastukselle. (7)

10.2.2 Kuljetussuorituksen rakenne ja siihen liittyvä vastuu

Tavarantoimituksen ottaminen kuljetettavaksi merkitsee sitä, että tavara kuljetetaan oikeaan aikaan määräpaikkaan vahingoittumattomana ja vähentymättömässä kunnossa sekä luovutetaan oikealle vastaanottajalle. Tavarantoimitusta tulee hoitaa kuljetuksen aikana niin, ettei se vähene tai vahingoitu, eikä sitä voida jättää määräpaikassa säiden armoille. (7)

Vastaanottajan kanssa voidaan sopia mahdollisista tavarantoimituksen jätöistä esimerkiksi miehittämättömiin varastoihin tai työmaille. Tällöin vastuu tavarasta siirtyy vastaanottajalle. Mikäli tavarantoimituksen jättämisestä ei ole sovittu vastaanottajan kanssa, rahdinkuljettaja voidaan todeta syyllistyneeksi sopimusrikkomukseen ja kuljetusasiakkaalla on mahdollisuus saattaa voimaan oikeudellisia seuraamuksia. (7)

10.2.3 Vastuu esinevahingosta

Rahdinkuljettajan vastuu tulee esiin silloin, kun tavara kuljetuksen aikana katoaa tai vahingoittuu. Kun rahdinkuljettaja ei voi luovuttaa tavarantoimitusta vastaanottajalle samassa kunnossa

kuin hän sen kuljetusta varten sai, tulee esiin kysymys esinevahinkovastuusta. Rahdinkuljettajan velvollisuutena ei siis ole luovuttaa virheetöntä tavaraa, vaan luovuttaa tavara samassa kunnossa, jossa se oli hänen vastaanottaessaan sen kuljetusta varten. (7)

10.2.4 Rahdinkuljettajan isännänvastuu

Rahdinkuljettaja on TKSL:n 10.§:n 22. kohdan perusteella vastuussa palveluksessaan olevien tai hänen lukuunsa kuljetuksessa toimivien henkilöiden menettelystä tehtävän suorittamisessa kuten omista teoistaan ja laiminlyönneistään. Vastuu kattaa palveluksessa olevat työntekijät ja itsenäiset apulaiset, jotka aiheuttavat vahinkoa kuljetustehtävän yhteydessä. (7)

Rahdinkuljettaja vastaa apulaisistaan kuten omista teoistaan, esimerkiksi apulaisen törkeä huolimattomuus poistaa rahdinkuljettajan mahdollisuudet rajoittaa vastuutaan TKSL:n 32.§ mukaan. (7)

10.2.5 Rahdinkuljettajan vastuu kuljetuksesta, jota hän ei itse suorita

Kuljetuksessa, johon osallistuu peräkkäin useita rahdinkuljettajia, eli niin sanotussa perätäkuljetuksessa, jokainen rahdinkuljettaja voi joutua vastuuseen koko kuljetuksesta. Tämmäntyyppisissä tapauksissa tavarahan vahingoittumisen ajankohta tulee selvittää. Tapausta tutkitaan siten, että pyritään selvittämään tavarahan todellinen vahingoittumisen ajankohta tiettyllä kuljetusjaksolla. Vahingosta on vastuussa se osapuoli, jonka kuljetuksen aikana vahinko on tapahtunut. Tämä osapuoli on siis korvausvelvollinen. (7)

10.3 Kuljetuksen suorittamiseen liittyvä vastuu

10.3.1 Esinevahinkovastuu

Esinevahinkovastuuta koskevat säännöt jakaantuvat tiekuljetuksessa kolmeen osakokonaisuuteen. Ensimmäinen käsittää rahdinkuljettajan vastuuajan, toinen vastuuperusteen ja kolmas summamääräiset vastuurajoitukset. (7)

10.3.2 Vastuu aika

TKSL:n 27.§ 35. kohdan mukaan rahdinkuljettaja on vastuussa tavarankatoamisesta, vähentymisestä tai vahingoittumisesta sen kuljetettavaksi ottamisen ja luovuttamisen välisenä aikana. Rahdinkuljettajan vastuu alkaa toisin sanoen TKSL:n mukaan, kun hän noutaa tavarankuljettajalta tai kun tavara jätetään hänelle kuljetusta varten terminaalissa. Lähettäjän lastatessa tavarankuljettajan vastuu alkaa lastauksen päättyessä. Vastuu lakkaa, kun vastaanottaja on ottanut tavarankuljetuksen haltuunsa. (7)

10.3.3 Vastuuperuste

Rahdinkuljettaja on vastuussa vahingoista, jotka sattuvat vastuuajana. Vastuusta vapautuminen on mahdollista vain osoittamalla, että vahinko on johtunut tietyistä laissa mainituista syistä. Korvausvastuun ei välttämättä tarvitse perustua huolimattomuuteen. TKSL sisältää vastuuvapausperusteita, jolloin rahdinkuljettaja ei ole vastuussa esinevahingoista, mikäli voidaan osoittaa, että vahinko on aiheutunut lähettäjän tai vastaanottajan virheistä tai laiminlyönnistä. Sama koskee lähettäjän ja vastaanottajan antamia ohjeita, lukuun ottamatta ohjeita, jotka on annettu rahdinkuljettajan virheen tai laiminlyönnin johdosta. Rahdinkuljettaja ei ole vastuussa tavarankuljetuksen puutteellisesta laadusta johtuvista vahingoista. Tässä tapauksessa rahdinkuljettajan tulee osoittaa, että tavarassa on ollut virhe tai puute, joka on lisännyt sen vaurioitettavuutta. (7)

10.3.4 Korvauksen laskeminen ja summamääräiset vastuunrajoitukset

Korvaus esinevahingosta lasketaan sen arvon mukaan, joka tavaralla oli, kun se otettiin kuljetettavaksi (TKSL:n 37.§ 43. momentti). Kun laskelman perustaksi otetaan tavarankuljetuksen alkaessa, kauppavoitto ei tule korvauksen piiriin. Enimmäiskorvaus kotimaan kuljetuksissa on 20 €/kg laskettuna kadonneen tavarankuljetuksen kokonaispainosta. Siltä osin kuin vahinko on tätä suurempi, se jää korvaamatta. TKSL 37§:ssä säädetään, että vastuuvapaus ja vastuunrajoitus ovat voimassa myös silloin, kun korvausvaatimus rahdinkuljettajaa tai jotakuta, jonka menettelystä hän vastaa, perustetaan muuhun kuin kuljetussopimukseen, esimerkiksi vahingonkorvauslain mukaiseen yleiseen tuottamusvastuuseen (46. momentti). Rahdinkuljettajalla, joka on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella, ei ole oikeutta vastuunrajoitukseen. Hänen on korvattava koko aiheutunut vahinko (47. momentti). (7)

10.4 Vastaanottaja

Vastaanottaja on se, joka määräpaikassa ottaa vastaan tavarat. Vaikka vastaanottaja ei ole itse solminut kuljetussopimusta, eikä siis samalla ole lähettäjä, hänellä on itsenäinen oikeus esittää vaateita kuljetussopimuksen perusteella. Tämä ei edellytä sitä, että lähettäjä on luovuttanut korvausvaateensa rahdinkuljettajalle. Jos tavara saapuu perille vahingoittuneena, ei tule perille lainkaan tai myöhästyy, vastaanottaja voi vaatia korvausta rahdinkuljettajalta. (7)

10.4.1 Tavarat vastaanotto

Vastaanottajan tehtävänä on ottaa tavara vastaan. Tavara tulee tarkastaa silmämääräisesti rahdinkuljettajan läsnä ollessa, jotta rahtikirjaan voidaan tehdä varaumamerkintä mahdollisesta kuljetuksen aikana tapahtuneesta tavarat rikkoontumisesta. (7)

10.4.2 Vastuu tiedosta

Rahtikirjan tiedot ovat oletus siitä, että tavarat määrä ja kunto tosiasiasa vastaavat rahtikirjan tietoja. Rahdinkuljettajalla on vastuu tiedoista. Ongelmia voi ilmetä, jos rahdinkuljettaja ei ole rahtikirjassa tehnyt huomautusta esimerkiksi siitä, että tavarat päällys on vahingoittunut jo kun tavara luovutettiin kuljetusta varten. Todistelu saattaa jälkikäteen käytännössä olla vaikeaa. Vaikka se onnistuisikin, rahdinkuljettaja voi joutua vastuuseen huolimattomuudesta tietojen tarkistuksessa. (7)

10.5 Rahtikirja, vakuutus sekä asiakirjat

Rahtikirja on kehitetty palvelemaan kaupankäyntiä. Rahtikirjan merkitys ei rajoitu pelkästään rahdinkuljettajaan ja hänen sopimuskumppaninsa väliseen suhteeseen vaan ulottuu kolmanteen osapuoleen, joka on usein ostaja. Rahtikirja on todiste osapuolten solmimasta kuljetussopimuksesta ja sen ehdoista. Rahtikirja toimii myös kuittina siitä, että rahdinkuljettaja on vastaanottanut tavarat kuljetusta varten. Asiakirjoissa on tietoja tavarasta; milloin ja missä se on otettu kuljetettavaksi sekä se on niin kutsuttu lupaus siitä, että tavara luovutetaan oikealle vastaanottajalle. (7)

Tavallisesti asiakirjat laaditaan siten, että lähettäjä täyttää asiakirjalomakkeet lain vaatimilla tiedoilla. Rahdinkuljettaja täydentää mahdollisesti tietoja omalta osaltaan esimerkiksi huo-

mautuksella tavarahan ulkoisesti havaittavasta kunnosta ja merkinnällä, että hän on tarkastanut tavarahan. Sen jälkeen rahdinkuljettaja allekirjoittaa asiakirjan, toisin sanoen ”antaa sen ulos”. Lähettäjällä on oikeus mahdollisiin muutoksiin tavarahan luovutuksen jälkeen, toisin sanoen lähettäjällä on lähtökohtaisesti oikeus määrätä tavarasta kuljetuksen aikana. (7)

Rahtikirjan laatii käytännössä lähettäjä täyttämällä rahdinkuljettajan rahtikirjalomakkeen. Laissa on mainittu, mitä tietoja rahtikirjaan tulee sisällyttää. Pakollisia ovat tiedot muun muassa lähettäjistä, rahdinkuljettajasta, vastaanottajasta, lähtö- ja määräpaikkakunnasta sekä tavarasta ja sen määrästä. Myös muita tietoja voidaan merkitä rahtikirjaan. Se seikka, että jokin pakollisista tiedoista jää rahtikirjasta pois, ei vaikuta sopimuksen pätevyyyteen tai TKSL:n soveltamiseen, mutta puutteellisuus voi aiheuttaa velvollisuuden korvata siitä aiheutunut vahinko. (7)

Kun täytetty rahtikirjalomake annetaan rahdinkuljettajalle, tämän tulee tutkia, että rahtikirjaan merkityt tavaraa koskevat tiedot vastaavat sitä tavaraa, joka on hänen kuljetettavakseen jätetty. Rahdinkuljettajan tulee myös tutkia tavarahan ulkoisesti havaittava tila. Jos hän ei ole voinut vallitsevien olosuhteiden vuoksi tarkastaa tietoja tai jos hän tarkastuksessa on havainnut aiheutta huomautuksen tekemiseen, tästä tulee merkitä varauma rahtikirjaan. Rahtikirjan tiedoilla on todistusvoima, kunnes osoitetaan, että ne ovat virheellisiä.

Mikäli kotimaankuljetuksessa ei ole laadittu rahtikirjaa, vastaavanlainen huomautus tai varauma voidaan tehdä lähettäjälle suullisesti edellyttäen, että se voidaan todistaa.

10.6 Riskinjako

Tärkein merkitys riskinjanon kannalta on tavaravakuutuksella. Kauppasopimuksessa osapuolet voivat sopia siitä, kuka ottaa vakuutuksen kuljetuksen aikana sattuvien vahinkojen varalta. Ostaja voi esimerkiksi ottaa kertavakuutuksen ellei hänellä jo ole vakuutusturvaa sellaisen kuljetusvakuutusopimuksen muodossa, joka kattaa kaikki tietyn ajanjakson tavarakuljetukset. Kun sattuu sellainen vahinko, jonka vakuutus kattaa, voi se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa, saada korvausta vakuutusenantajalta. Vakuutusenantaja, joka on maksanut korvauksen vakuutusopimuksen perusteella, voi puolestaan vaatia korvausta rahdinkuljettajalta, joka on aiheuttanut vahingon. (7)

Kuljetusvakuutusten yleiset sopimusehdot sisältävät lausekkeen, jonka mukaan vakuutetun oikeus korvaukseen siirtyy vakuutuksenantajalle, kun tämä on maksanut korvauksen. Käytännössä takautumisoikeutta ei aina käytetä muun muassa siihen liittyvien kustannusten vuoksi. Tavaravakuutuskaan ei kata kaikkia mahdollisia vahinkoja, joita kuljetuksen aikana tavaralle voi sattua. Vakuutuksenottajan tulee etukäteen lukea vakuutusehdot huolella. Normaali kuljetusvakuutus ei yleensä kata esimerkiksi viivästysvahinkoja. (7)

Muistutus

Jos vastaanottaja havaitsee, ettei tavara vastaa rahtikirjan tietoja, tai jos tavarantoimitus on viivästynyt, vastaanottajan tulee tehdä muistutus rahdinkuljettajalle. Kotimaankuljetuksissa reklamaation tulee havaittavien vahinkojen osalta tapahtua heti, muissa tapauksissa kirjallisesti 7 päivän kuluessa. (7)

11 VAHINKOILMOITUKSET

Vahinkoilmoitukset ovat tärkeä osa tapaturman selvityksessä. Tapahtunut tilanne voidaan analysoida vahinkoilmoituksessa kuvattujen seikkojen perusteella, esimerkiksi siirtää korvausvelvollisuus oikealle osapuolelle. Hajonneen tavarantoimituksen huomaamishetkellä tulee tavarasta kirjoittaa rahtikirjaan varauma. Varauma on rahtikirjaan tai kuormakarttaan tehtävä merkintä, mikäli lähetys ei ole täysimääräinen, on viivästynyt tai vaurioitunut. Varauma tehdään vastaanottotarkastuksessa tai luovutustarkastuksessa. Siihen tulee merkitä puuttuvien kolloidien määrä, vaurion laatu (esimerkiksi maalipinta naarmuuntunut) tai kuvaus pakkaustavasta (esimerkiksi puutteellinen suojaus). Varaukseen tulee pyytää lähettäjältä allekirjoitus.

VR Transpointilla käytetään varauksen lisäksi punaraidaksi kutsuttua poikkeavaa lähetysilmoitusta (liite 1). Lähetysilmoitukseen merkitään poikkeama, työvaihe jossa poikkeama on havaittu, rahtikirjan numero ja päiväys sekä poikkeaman kuvaus.

12 TYÖSUHDEASIAKSET

Työsuhteasiat ovat työsuhteen ehtoja koskevien lainsäädännösten ja sopimusmääräysten sekä näihin perustuvien toimenpiteiden ja työkäytäntöjen kokonaisuus. Keskeisimmät työsuhtesäännökset sisältyvät työsuhtelakiin, työaikalakiin ja vuosilomalakiin.

12.1 Säännöllinen työaika

Kuorma-autonkuljettajan työsuhteessa yleisenä käytäntönä on kahden viikon työjakso, jonka mukaan säännöllinen työaika on 80 tuntia. Lyhyemmästä kuin 4 tunnin ja 15 minuutin työstä maksetaan täysi 4 tunnin ja 30 minuutin palkka, ja se luetaan työaikaan. Jos autonkuljettaja tai apumies joutuu matkallaan odottamaan, maksetaan siitä palkka, mutta sitä ei lueta työaikaan. Mikäli autonkuljettaja joutuu lastaus- tai purkausjonossa toistuvasti siirtämään autoa, luetaan se työajaksi. (4)

Mikäli työpäivän pituus on vähintään 8 tuntia, on työntekijällä oikeus kahteen virkistystaukoon työn suorittamisen ohessa kuljetustehtävän kannalta sopivimpana aikana. Työpäivää ei saa jakaa kuin kahteen yhtäjaksoiseen osaan, jonka katkaisee enintään tunnin pituinen palkaton tauko. Määräys ei sulje pois laeista johtuvien taukojen pitämistä eikä odotusajan käyttöä. (4)

12.2 Ilta- ja yö- sekä ylityölisät

Kello 18.00 - 22.00 välisenä aikana tehdyiltä työtunneilta maksetaan iltatyölisää 15 %. Kello 22.00 - 06.00 välisenä aikana tehdyiltä työtunneilta maksetaan yötyölisää 20 % taulukkopalkasta. Säännöllisen työajan ylittäviltä työtunneilta maksetaan ensimmäisiltä 12 tunnilta 50 %:lla ja sen yli meneviltä työtunneilta 100 %:lla korotettu palkka. (4)

12.3 Sairausajan palkka

Työnantaja maksaa työntekijälle sairaudesta tai tapaturmasta johtuvan työkyvyttömyyden ajalta säännöllisen työajan mukaisen palkan seuraavan pituisilta ajanjaksoilta. Ajanjaksoon lasketaan 7 päivää viikossa. Sairausajaksi luetaan sairausloman viimeisenä kalenteripäivänä alkanut koko työvuoro. (4)

Työntekijän oikeus sairausajan palkkaan

Kun työsuhde on kestänyt:

- alle 3 vuotta on työntekijä oikeutettu 28 päivän sairausajan palkkaan
- 3 - 5 vuotta on se 35 päivää
- 5 - 10 vuotta on se 42 päivää
- yli 10 vuotta on se 56 päivää.

12.4 Irtisanomisajat

Irtisanomisajat työnantajan irtisanoessa työsuhteen, jossa työsuhde on kestänyt:

- enintään vuoden, on 14 päivää
- enintään 4 vuotta on yksi kuukausi
- enintään 8 vuotta on kaksi kuukautta
- enintään 12 vuotta on neljä kuukautta
- yli 12 vuotta on kuusi kuukautta.

Vastaavasti työntekijän irtisanoessa työsuhteen, kun työsuhde on kestänyt enintään 5 vuotta, on irtisanomisaika 14 päivää. Kun työsuhde on kestänyt yli 5 vuotta, on irtisanomisaika yksi kuukausi. (4)

13 ASIAKASTYYTYVÄISYYS

Asiakastyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä ovat kuljetustehtävissä täsmällisyys sekä laatu. Hyvä laatu on sitä, että asiakas saa juuri sellaista palvelua kuin on sovittu: tavara on oikea, oikeassa paikassa, oikeassa kunnossa ja oikeaan aikaan. Lisäksi hyvän palvelulaadun takaamiseksi kuljettajan tulee noudattaa hyvää palveluasennetta, käyttäytyä asiallisesti, ystävällisesti ja kohteliaasti.

Asiakastyytyväisyyden hyötyjä ovat muun muassa yhteistyön jatkuminen ja mahdollisten uusien asiakassuhteiden syntyminen hyvän maineen myötä. Positiiviseen yritysimageeseen vaikuttaa asiakaskohteessa käyttäytymisen lisäksi kuljettajan liikennekäyttäytyminen.

14 YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS

Nykyisessä kovassa yritysmaailman kilpailutilanteessa pelkästään virheetön ja täsmällinen palvelujen tuottaminen ei riitä. Varsinkin logistiikan alalla ympäristöystävällisyys on noussut merkittäväksi tekijäksi ja kilpailuvaltiksi. Asiakkaat vaativat nykyisin ympäristöystävällistä toimintaa myös kuljetusyrittäjiltä. Pelkästään pakkausmateriaalien ja kuormalavojen kierrätyksellä on ympäristöystävällisyyden lisäksi kustannusvaikutus.

Ajoneuvokaluston laadukkuuteen vaikuttavat nykyiset kiristyneet päästörajoitukset. Ympäristön saastumisen ehkäisemiseksi ajoneuvon tyhjäkäyntiä tulee välttää sekä mahdolliset viat,

kuten öljyvuodot, tulee korjata mahdollisimman pian.

15 INFORMOINTI

Kuljettajan tulee pitää ajan tasalla kuljetusliikettä sekä asiakasta muun muassa mahdollisista myöhästymistä ja viivästymisistä. Jos noudettavia tuotteita on luvattua enemmän eivätkä kaikki mahdu kyytiin, on hyvä soittaa asiasta samalla alueella toimivalle kollegalle tai ottaa yhteys ajojärjestelijään, jotta kaikki tietävät missä mennään ja asiat hoituvat jouhevammin.

16 VR TRANSPPOINT -CASE

VR Group joka käsittää junaliikenteen sekä kappaletavarakuljetuspalvelut. VR Group työllistää noin 12 000 ihmistä, joista 23 % työskentelee VR Transpointissa. VR Transpoint on koko Suomen kattavalla alueella toimiva logistiikkapalveluja tuottava yritys. Yrityksellä on 32 terminaalia ja palvelupistettä ympäri Suomea.

Case käsittelee toimintaa VR Transpointin Pasilan terminaalilla (Veturitie 19 C, 00240 HELSINKI). (Liite 3 Pohjakuva VR Transpointin Pasilan terminaalista)

16.1 Ajotoimisto

Ajotoimisto sijaitsee terminaalin länsipuolella pakettiautolaiturin kohdalla. Laiturilta pääsee terminaaliin ja seuraava ovi oikealla johtaa ajotoimistoon. Ajotoimistossa on tavarajakelu jaettu itäiseen ja läntiseen palvelupisteeseen. Ajojärjestelypalvelupisteestä saadaan ajettavat työtehtävät. (10)

16.2 Kalusto

Ajotoimistossa on avainkaappi, josta löytyy Hakosen autojen avaimet, autojen numeroiden kohdalta. Avaimet tulee palauttaa kaappiin aina päivän päätteeksi. Autot ovat pysäköityinä VR Transpointin pihalla.

16.3 Terminaali ja lastaus

Terminaalissa jakelualueiden opasteet roikkuvat hallin katosta. Pienet paketit sijaitsevat terminaaliruuduissa tai ajotoimiston edessä sijaitsevassa pakettilajittelussa. Pitkät tavarat ovat joko ulkona pihan pohjoispäässä pitkän tavarankäytävän paikalla tai Best-Hallissa. Trukit auttavat lastaamisessa ja purkamisessa. Ajoneuvo tulee lastata annettujen rahtikirjojen mukaan jakojärjestykseen. (10)

Kuorma tulee varmistaa sidonnan ja tuennan avulla. Mikäli annettua lähetystä ei löydy, tulee rahtikirjan oikeaan yläreunaan merkitä pieni x ja palauttaa rahtikirja ajotoimistoon ja ilmoittaa, ettei lähetystä löydy. Lähetysten pakkauksen tulee olla kunnossa. Rikkinäisiä tai vajaana löytyviä lähetystyyppejä ei tule toimittaa, ellei ajojärjestely toisin ohjeista. Tällöin rahtikirjaan on ehdottomasti tehtävä varauma vajaana tai rikkinäisenä toimitettavasta lähetyksestä ja täytettävä poikkeava lähetysilmoitus eli VR Transpointin punaraita, joita löytyy ajojärjestelystä. Etenkin yksityisille menevistä lähetyksistä tulee varmistaa, onko niissä jälkivaatimus. Jälkivaatimuslähetyksissä asiakkaalta tulee ottaa vastaan tasaraha ja toimittaa rahat sekä rahtikirja päivän päätteeksi VR Transpointin kassalle ovelle numero 1. (1;10)

16.4 Oma terminaaliruutu

Mikäli lähetystyyppejä on terminaaliruudussa ilman rahtikirjaa, tulee ne viedä oikeaan terminaaliruutuun tai ilmoittaa lähetyksistä ajotoimistossa sijaitsevalle palveluneuvojalle. Ruudun sekä lastaustaskun siisteydestä vastaa alihankkija, joten pakkausmateriaalit tulee viedä niille osoitettuun keräyspisteeseen. (1;10)

16.5 Jakelutehtävät

Ajoneuvon jakelukuorman lastaus tehdään tietovirran osalta siten, että etäluetaan käsipäätteen infrapunalukijalla rahtikirjan viivakoodi tai syötetään manuaalisesti rahtikirjan numero. Tällöin, kun rahtikirja on luettu, asiakas voi seurata toimituksensa kulkua reaaliajassa Internetin välityksellä. (1;10)

Ajoneuvoista löytyvää VR Transpointin käsipäätettä tulee käyttää koko työvuoron ajan. Käsipäätteen kirjautuva aloitus- ja lopetusaika on myös palkanmaksuperuste. Käsipäätteen tulee avata työvuoron alkaessa ja syöttää auton VR Transpoint-numero, henkilön numero ja lin-

janumero. Linjatunnusta ei käytetä, joten se kuitataan painamalla enteriä eteenpäin pääsemiseksi. Kilometrit tulee syöttää oikein, koska ovat auton ansainnan yksi peruste. (10)

Jakelua tehdessä tulee käsipäätteestä aina avata uusi jakeluvalikko ja syöttää siihen jaetut rahtikirjat. Mikäli käsipäätte kysyy vastaanottajan nimeä, kuten Varovan kuljetuksissa, on se aina syötettävä. Vastaanottajan koko nimi näkyy seurantalistoilla. Jakelutehtävässä lähetys puretaan auton välittömään läheisyyteen tai asiakkaan osoittamaan paikkaan. Tämän jälkeen asiakas tarkastaa lähetyksen ja kuittaa paperisen rahtikirjan. Rahtikirja tulee kuitata sähköisesti käsipäätteeseen aina valmiiksi ennen uuden avaamista. (1;10)

16.6 Noutotehtävät

Noutotilaukset tulevat käsipäätteeseen, ja ne saadaan näkyviin noutotilausvalikosta. Noutotilauksissa on myös luettava noudetut rahtikirjat ja kuitattava käyntipaikka valmiiksi. Terminaalille saavuttaessa käsipäätteestä tulee painaa pura noutokuormavalikkoa.

Noutotehtävät tulee suorittaa sovittuina kellon aikoina sovituista paikoista. Mikäli nouto ei onnistu, sitä ei saa kuitata noudetuksi käsipäätteelle, vaan siitä tulee tehdä ilmoitus liikenteenhoitajalle. Vientinoudon rahtikirjana käytetään huolitsijan antamaa rahtikirjaa, joka saadaan ajotoimistosta.

16.7 Rahtikirjat

Rahtimerkinnöistä tarkistetaan rahdituspainon sekä lähetyksen mitat, osoitteiden oikeellisuus sekä kollitiedot ja kollien merkinnät. Mahdolliset tarpeelliset muutokset tehdään rahtikirjaan. Jaettaessa tavaraa tulee toinen kappale kuitatuista paperisista rahtikirjoista jättää asiakkaalle. Tavaraa ei tule missään tapauksessa jättää ilman asiakkaan kuittausta, ellei ajojärjestely toisin ohjeista. (1;10)

Noutaessa tavaralähetyksiä tulee kuitatuista rahtikirjoista jättää alin kappale eli neljäs asiakkaalle. Terminaalilla noutorahtikirjat tulee lajitella ykköskappale eli laskutuskappale erikseen toisesta ja kolmannelta kappaleesta rahtikirjojen lajitteluun, niille osoitettuihin laatikoihin. Jaetut ja kuitatut rahtikirjat tulee toimittaa ajoilmoituksen välissä ajojärjestelyyn.

Rahtikirjakuittauksiin tulee aina merkata työntekijän henkilökohtainen henkilönnumero. Laskaamattomat rahtikirjat on palautettava ehdottomasti ajotoimistoon. (Liite 2 VR Transpoint rahtikirja)

16.8 Vientilähetykset

Vientilähetykseen tulee noutokuljettajan huolehtia oikeat osoitetiedot kotimaan huolitsijalle. Kaikki vientilähetykset puretaan huolitsijan osoitteen mukaisiin terminaaliruutuihin. Vientilähetykset, joiden huolitsija sijaitsee VR Transpointin tiloissa, puretaan huolitsijan ruutuihin kuten: Varova, Agility, UPS ja Transpoint International. (1;10)

16.9 Ajoilmoitus

Työpäivän päättäminen tulee tehdä käsipäätteeseen, minkä jälkeen ajoilmoitus tulostuu kahden kappaleena ajotoimistoon. Molemmat ajoilmoituksen kappaleet tulee kuitata sen jälkeen, kun siinä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta on varmistus. Mahdolliset korjaukset tehdään ajoilmoitukseen manuaalisesti.

Työpäivän jaetut rahtikirjat laitetaan toisen ajoilmoituksen väliin ja jätetään ajojärjestelijän pöydälle. Toinen kappale jätetään Hakosen postilaatikkoon, joka sijaitsee avainkaapin alla. Sovittuja työvuoroja tehtäessä Hakosen postilaatikosta löytyvät tuntikortit, jotka tulee täyttää ja palauttaa. Työvuoro- ja vuosilomalistat ovat ajojärjestelyn seinällä.

17 YHTEENVETO

Käsittelen opinnäytetyössä asioita, joiden avulla uusi työntekijä saa käsityksen jakelutoiminnan osuudesta logistiikkaketjussa. Kuljettajan työhön liittyvät asiat toimintaympäristöstä, lainsäädännöstä ja kuljetustehtävistä on koottu perehdyttämisineistoksi, jota voidaan käyttää apuna uusien kuljettajien koulutuksessa. Huolellinen perehdyttäminen muun muassa säästää uusien kuljettajien aiheuttamia vahinkoja ja virhekustannuksia. Pidemmällä tähtäyksellä kuljettajan työstä tulee tehokkaampaa ja asiakaslähtoisempää.

Opinnäytetyössä kuvattu VR Transpoint -case antaa työntekijälle mallikuvauksen eräästä logistiikkapalvelukonseptista.

LÄHTEET

1. Häkli, Jarmo ja Ahtola, Marjo marraskuu 2010. VR Transpoint Alihankkija / kuljetta- ja koulutusmateriaali (viitattu 2.3.2011)
2. VR Transpoint rahdituserusteen määrittämismateriaali 07.01.2009. (viitattu 2.3.2011)
3. Vaarallisten aineiden kuljetusohjeet. VR Transpoint. Saatavissa: http://www.vrtranspoint.fi/index/kappaletavaralogistiikka/asiakkaan-opas/adr_ohjeet.html (viitattu 4.4.2011)
4. Kuorma-autonkuljettajan työehtoja. AKT. Saatavissa: <http://www.akt.fi/index.php?mid=695> (viitattu 3.3.2011)
5. Kuorman varmistaminen. SKAL. Saatavissa: http://www.skal.fi/tietoa_kuljetusalasta/liikenneturvallisuusasiat/tonneittain_vastuuta (viitattu 2.2.2011)
6. Ajo- ja lepoaika lainsäädäntöä. SKAL. Saatavissa: http://www.skal.fi/tietoa_kuljetusalasta/opaat/ajo- ja_lepoaikaopas (viitattu 1.2.2011)
7. Vastuut tavarasta. Lena Sisula-Tulokas, 2007. Kuljetusoikeuden perusteet. Helsinki: Talentum.
8. Nostotekniikat sekä työskentely asennot. Saatavissa: http://www.satshp.fi/pls/wportal/docs/PAGE/TIETOPANKKI/TYOSUOJELU/KASI_NOSTOT.PDF (viitattu 3.12.2010)
9. Toimeksiantaja, opinnäytetyössä. HAKONEN. Saatavissa: <http://www.kuljetushakonen.fi/index.html> (viitattu 10.4.2011)
10. VR Transpoint Pasilan työtehtävät. DUOLOG. DuoLogin VR Transpoint työohjeistus (viitattu 2.1.2011)
11. Kuormansidonta opas. LOGY. Saatavissa: <http://www.logy.fi/> (viitattu 3.3.2011)
12. Vaarallisten aineiden vapaarajataulukko. VAKHAKU. Saatavissa: http://www.vakhaku.fi/vakhaku/asp/empty.asp?P=198&PS=root&A=setattribute:sess:avattu_submenu:198&C=27752 (viitattu 2.2.2011)

Liite 1. VR Transpointilla käytettävä (punaraita)poikkeava lähetys ilmoitus.

Transpoint

POIKKEAVA LÄHETYS-ILMOITUS

Poikkeama

vaurio tapahtui

vaurio havaittu

rahtikirja puuttuu

lähetys puuttuu

harha lähetys

osoitteeton lähetys

Työvaihe

nouto

terminaali

kuormaus

junarunko

autorunko

siirtokuormaus

rikaus

rasteointi

jakelu

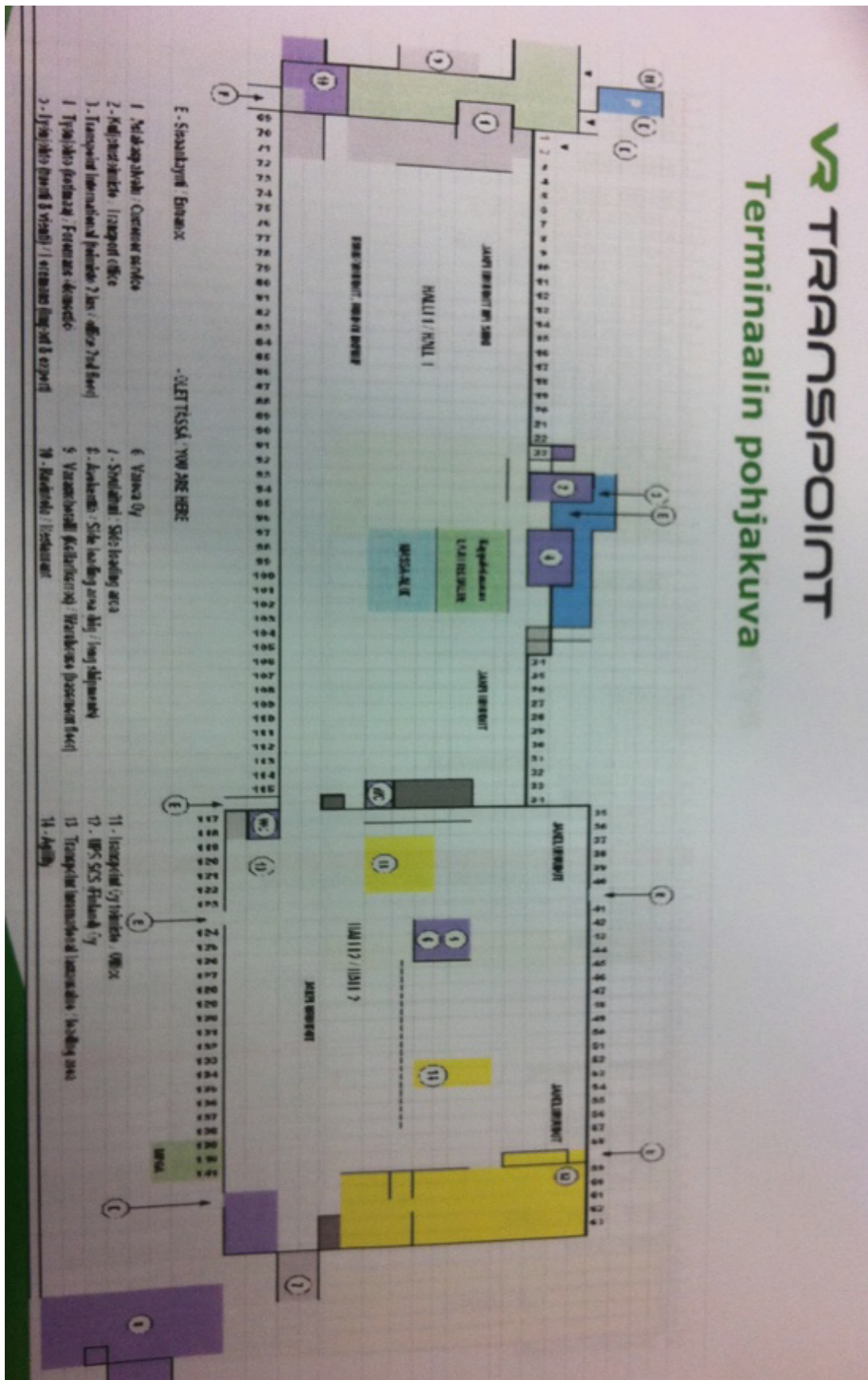
Rahtikirjan no ja päiväs	Kuormatilan no
Poikkeaman aiheuttanut syy / poikkeaman kuvaus	
Lähetettäjä	Lähtöpaikka
Vastaanottaja	Määräpaikka
Paikka	Päivämäärä
osituksen tekijä	Esimes

Liite 2. VR Transpoint rahtikirja

Lähtetäji Avsändare		Asiakasno Kunden		Päivämäärä Datum		Numero Nummer	
						416 219 067	
Lähtetäjän viite Avsändarens referens				Vastanottajan viite Mottagarens referens			
Vastanottaja Mottagare		Asiakasno Kunden		Rahtikuljettaja Transportföretag			
							
Tavaran toimitusosoite Godsets leveransadress							
Lähtö- ja lastauspaikka Avs och lastningp.				Toimituslauseke Leveransklarsol			
Määräpaikka postinumeroineen Bestämmedelen med postnr.				Rahdinnaksaja Fraktbetalare		Asiakasno Kunden	
Merkki / rno Märke / nr		Koriluku ja -laji Kollantall och -slag		Sisältö, ulkomitat ja VAK-merkit Innehåll, ytermitt och ADR-ansmärningar		Brutto, kg	Pituus, m3 Volym
Vähtökorponen FIN-länsi, kpl Godk. FIN-paui, st		Kollit yht. Kollantaltot.		Lavametri Pakometer		Brutto-yht. total, kg	Rahditusp. Fraktvikt
Kuljetusohjeet Transportinstruktioner						Jälkivaatimus, maksuvirta Bet.rit. för efterkrav	
						Jälkivaatimus, tilino Kontor för efterkrav	
						Jälkivaat. Efterkrav	
Muu tiedot Tilläggsuppgifter				Nouso Avhämtning		Rahd. Frakt	
				Jakelu Utredning		Lisät yht. Extra avgiften tot.	
				Muu palvelu Annan service		+ Alv. Moms	
Varaukset Förbehåll						Käsitteen yht. Kontant bet.	
						Käsitsemaksu, pvm, paikka ja kullitus Kontantbetaling, datum, ort och kvittning	
12 Nouso		14 Jakelu		27 LIP		28 VAK	
34 Yks		40 Yks lkm		69 Läärdelau		Ytunnus PO-nummer	
Kuljettajan laivastokuitaus ja pvm. Chaufförens underskrift och datum Vastanottajan allekirjoitus. Mottagarens underskrift				Omatto kuljettajakäsi pvm ja kuljettajan vastanottokuitaus Chaufför, datum och underskrift		Lähtetäji, pvm ja allekirjoitus Avsändare, datum och underskrift	

Nimenselvennykset Namnförtydliganden

Liite 3. Pohjakuva VR Transpointin pasilan terminaalista (Veturitie 19 C 00240 HELSINKI)

Liite 4. VAK vapaaraja-taulukko

Kuljetus- kategoria	Aineet, esineet ja välineet Pakkausryhmä tai luokituskoodi/ryhmä tai YK-numero	Enimmäis- määrä kuljetus- yksikköä kohti
(1)	(2)	(3)
0	Luokka 1: 1.1A, 1.1L, 1.2L, 1.3L, 1.4L ja UN 0190 Luokka 3: UN 3343 Luokka 4.2: Pakkausryhmän I aineet Luokka 4.3: UN 1183, 1242, 1295, 1340, 1390, 1403, 1928, 2813, 2965, 2968, 2988, 3129, 3130, 3131, 3134, 3148, 3396, 3398 ja 3399 Luokka 5.1: UN 2426 Luokka 6.1: UN 1051, 1600, 1613, 1614, 2312, 3250 ja 3294 Luokka 6.2: UN 2814 ja 2900 Luokka 7: UN 2912–2919, 2977, 2978 ja 3321–3333 Luokka 8: UN 2215 (MALEIINI-HAPPOANHYDRIDI, SULASSA MUODOSSA) Luokka 9: UN 2315, 3151, 3152 ja 3432 sekä laitteet, jotka sisältävät näitä aineita ja seoksia Sekä tämän kuljetuskategorian vaarallisia aineita sisältäneet tyhjat, puhdistamattomat pakkaukset, lukuun ottamatta YK-numeroon 2908 luokiteltuja.	0
1	Pakkausryhmän I aineet, esineet ja välineet, jotka eivät kuulu kuljetuskategoriaan 0, sekä seuraaviin luokkiin kuuluvat aineet, esineet ja välineet: Luokka 1: 1.1B–1.1J ^a , 1.2B–1.2J, 1.3C, 1.3G, 1.3H, 1.3J, 1.5D ^a Luokka 2: Ryhmät T, TC ^a , TO, TF, TOC ^a ja TFC, Aerosolit: ryhmät C, CO, FC, T, TF, TC, TO, TFC ja TOC Luokka 4.1: UN 3221–3224 ja 3231–3240 Luokka 5.2: UN 3101–3104 ja 3111–3120	20
2	Pakkausryhmän II aineet, esineet ja välineet, jotka eivät kuulu kuljetuskategoriaan 0, 1 tai 4, sekä seuraaviin luokkiin kuuluvat aineet, esineet ja välineet: Luokka 1: 1.4B–1.4G ja 1.6N Luokka 2: Ryhmä F, Aerosolit: ryhmä F Luokka 4.1: UN 3225–3230 Luokka 5.2: UN 3105–3110 Luokka 6.1: Pakkausryhmään III kuuluvat aineet ja esineet Luokka 9: UN 3245	333
3	Pakkausryhmään III kuuluvat aineet ja esineet, jotka eivät kuulu kuljetuskategoriaan 0, 2 tai 4, sekä seuraaviin luokkiin kuuluvat aineet ja esineet: Luokka 2: Ryhmät A ja O, Aerosolit: ryhmät A ja O Luokka 3: UN 3473 Luokka 4.3: UN 3476 Luokka 8: UN 2794, 2795, 2800, 3028 ja 3477 Luokka 9: UN 2990 ja 3072	1 000
4	Luokka 1: 1.4S Luokka 4.1: UN 1331, 1345, 1944, 1945, 2254 ja 2623 Luokka 4.2: UN 1361 ja 1362 pakkausryhmä III Luokka 7: UN 2908–2911 Luokka 9: UN 3268 Sekä vaarallisia aineita, lukuun ottamatta kuljetuskategorian 0 aineita, sisältäneet tyhjat, puhdistamattomat pakkaukset	rajoituksetta

^{a)} UN 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005 ja 1017 aineille ja esineille enimmäismäärä kuljetusyksikköä kohti on 50 kg.

Kuljetettaessa eri kuljetuskategorioiden kuuluvia vaarallisia aineita yhdessä kuljetusyksikössä laskennallista lukuarvoa "1 000" ei saa ylittää. Lukuarvo saadaan laskemalla yhteen seuraavat tulot:

- kuljetuskategorian 1 aineiden, esineiden ja välineiden määrä kerrotaan "50":llä kohdan 1.1.3.6.3 taulukon alaviitteessä a) tarkoitettujen kuljetuskategorian 1 aineiden, esineiden ja välineiden määrä kerrotaan "20":llä
- kuljetuskategorian 2 aineiden, esineiden ja välineiden määrä kerrotaan "3":llä
- kuljetuskategorian 3 aineiden, esineiden ja välineiden määrä kerrotaan "1":llä.
- 1.1.3.6.5 Sovellettaessa tätä kohtaa 1.1.3.6 ei oteta huomioon vaarallisia aineita, jotka on vapautettu kohtien 1.1.3.2 – 1.1.3.5 mukaisesti.

Liite 5. Hakosen ajoneuvolista

Rek	Malli	Auto	Luovutus	Päättyy	Sopimus- kilometrit	Missä
HJZ-162	Renault Midlum	1	11.5.2009	17.5.2013	160 000	Stockmann
BNZ-189	Renault Midlum	2	23.10.2009	25.10.2014	150 000	Laine
BON-557	MB Sprinter 313 CDI3,5	3	13.8.2010	12.8.2013	100 000	Transpoint
VCZ-489	Renault Midlum	4	18.3.2009	17.3.2013	160 000	Muutto
CHL-518	M A N	5	8.1.2010	8.1.2014	160 000	Kesko
FJH-431	Renault Midlum	6	3.6.2009	2.6.2013	160 000	Muutto
GIR-974	Renault Midlum	7	7.7.2009	6.7.2013	160 000	Transpoint
FJH-452	Renault Midlum	8	12.6.2009	11.6.2013	160 000	Transpoint
FJH-437	Renault Midlum	9	5.6.2009	4.6.2013	160 000	Lahti
SKZ-579	Volvo FM 12	10	13.10.2009	12.10.2013	200 000	Transpoint
FJH-407	Renault Midlum	11	15.5.2009	24.5.2013	160 000	Muutto
FJH-414	Renault Midlum	12	20.5.2009	19.5.2013	160 000	Terminaali
HJZ-155	Renault Premium	14	4.5.2009	17.5.2013	160 000	Transpoint
VCZ-476	Renault Midlum	15	12.3.2009	11.3.2013	160 000	Muutto
FJH-418	Renault Midlum	16	25.5.2009	24.5.2013	160 000	Terminaali
FJH-416	Renault Premium	17	22.5.2009	21.5.2013	160 000	Transpoint
XUS-365	Renault Premium	18	11.9.2009	10.9.2013	200 000	Laine
XUS-400	Renault Premium	19	30.9.2009	29.9.2013	200 000	Laine
CHL-532	Volvo FE300	20	30.4.2010	29.4.2014	160 000	Transpoint
FJH-439	Renault Midlum	21	8.6.2009	7.6.2013	160 000	Muutto
OXG-751	Volvo FM9	22	1.12.2003	3.4.2011	560 000	Transpoint
HJZ-154	Renault Premium	23	4.5.2009	3.5.2013	200 000	Kesko
CGA-114	Volvo FL6	24	1.12.2003	4.12.2010		Stockmann
VPG-479	Volvo FM9	25	1.12.2003	3.6.2011	560 000	Transpoint
VCZ-390	Renault Premium	26	30.1.2009	29.1.2013	160 000	ABB
CGP-998	Renault Premium	27	4.1.2008	31.12.2011	200 000	ABB-Drives
VCZ-414	Renault Premium	28	11.2.2009	10.2.2013	160 000	ABB
XUH-398	Renault Premium	29	17.7.2008	1.7.2012	160 000	ABB-Sähkökone
GIR-980	Renault Midlum	30	14.7.2009	13.7.2013	160 000	Transpoint
XUS-366	Renault Premium	31	11.9.2009	10.9.2013	200 000	Laine
XUS-399	Renault Premium	32	30.9.2009	29.9.2013	200 000	Laine
CYU-785	Renault	33		1.12.2010		Stockmann
AYU-443	Volvo FL6 H42R	34	8.6.2001	15.10.2010		Terminaali
MLY-739	Renault Midlum	35	1.4.2010	1.4.2014	160 000	Stockmann
CYU-684	Renault	36		1.12.2010		Stockmann
CFZ-989	Volvo FM9 42R	37	1.12.2003	3.12.2010	560 000	Transpoint
XUS-367	Renault Premium	38	11.9.2009	10.9.2013	200 000	Laine
BKG-518	Renault Premium	39		1.12.2010		Stockmann
UHG-696	Renault Premium	40	19.5.2010	19.5.2014	160 000	Finnstapels
GHO-705	Fiat Ducato	41	18.1.2008	18.1.2011	120 000	Asennus
UBG-697	Nissan Cabstar	42	27.10.2008	31.10.2012	160 000	Terminaali
NHN-898	Renault Mascot	43	23.1.2008	24.1.2012	160 000	Terminaali
LEY-358	Renault Mascot	44	27.12.2006	27.12.2010	160 000	Terminaali
FIO-469	Renault Mascot	45	9.6.2008	8.6.2012	160 000	Terminaali
BJF-775	Volvo FL 6	46	5.1.2005	28.1.2012		Transpoint
YHC-908	Renault Premium	47	8.5.2008	5.5.2012	200 000	ABB-Drives
RPG-524	Volvo FH 12	48	1.9.2008	31.8.2010		Transpoint
XUH-431	Volvo FL	49	10.7.2008	10.7.2013	175 000	Transpoint
XUH-432	Volvo FL	50	10.7.2008	10.7.2013	175 000	Transpoint
SJZ-942	Volvo FM 9	51	4.2.2009	4.2.2014	175 000	Transpoint
SJZ-941	Volvo FM 9	52	4.2.2009	4.2.2014	175 000	Transpoint
		53				
RJG-156	VUOKRA AUTO	54				Terminaali
ZJA-678	MB Sprinter 315CDI-3,88	55	3.8.2010	2.8.2013	75 000	Muutto
ZJK-807	M B Sprinter	56				Terminaali
EZE-933	MB Atego 1523	57				
BJF-793	MB Atego 1523	58				
ISI-912	LAINA RELLU	59				
		60				
OUY-617	Fiat Ducato	62	9.1.2008	9.1.2011	120 000	Viisari
OUY-602	Fiat Ducato	63	21.12.2007	21.12.2010	120 000	Viisari

Liite 6. Hakosen ajoneuvot VR Transpointilla

KALUSTOTIEDOT

Auton järj.nro =TP-nro	Merkki ja malli	Auton puh- numero	Rekisteri- numero	Vakiotehtävä (jakelupiiri tai -linja)	Linjanumero
30128	Renault Premium	050-4466514	HJZ-155	HYVINKÄÄ	01058
30106	Volvo Fe 300	050-4466520	CHL-532	METSÄLÄ	01002
30175	Renault Premium	050-4466512	FJH-414		
30161	FIAT DUCATO	050-4466503	AVI-339	PAKETTIAUTO	01001
30163	VOLVO FM9	050-4466537	CFZ-989	MYYRMÄKI	01026
30107	VOLVO FM9	050-4466525	VPJ-479	MALMI	01001
30148	Renault Midlum	050-4466507	GIR-974	MALMI	01001
30149	Renault Midlum	050-4466530	GIR-980	VAIPPA	70195
30124	Nissan Cabstar	050-4466542	UBG-697	HYVINKÄÄ	01058
30173	Renault Premium	050-4466517	FJH-416	HYVINKÄÄ	01058
30150	Volvo FM9	050-4466522	OXG-751	NURMIJÄRVI	01052
30168	Volvo FH12	050-4466548	RPG-524	HYVINKÄÄ	01058
30153	Volvo FM11	050-4466510	SKZ-579	HYVINKÄÄ	01058
30225	Renault Midlum	050-4466508	FJH-452	KEIKKA	70195
30113	Volvo FL6	050-4466546	BJF-775		70195
30114	Volvo FLL	050-4466549	XUH-431	LAUTTASAARI	01015
30117	Volvo FLL	050-4466550	XUH-432	ESPOO	01019
30119	Volvo FM9	050-4466551	SJZ-942	ESPOO	01021
30167	Volvo FM9	050-4466552	SJZ-941	ESPOO	01021